

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Υγιεινολόγος

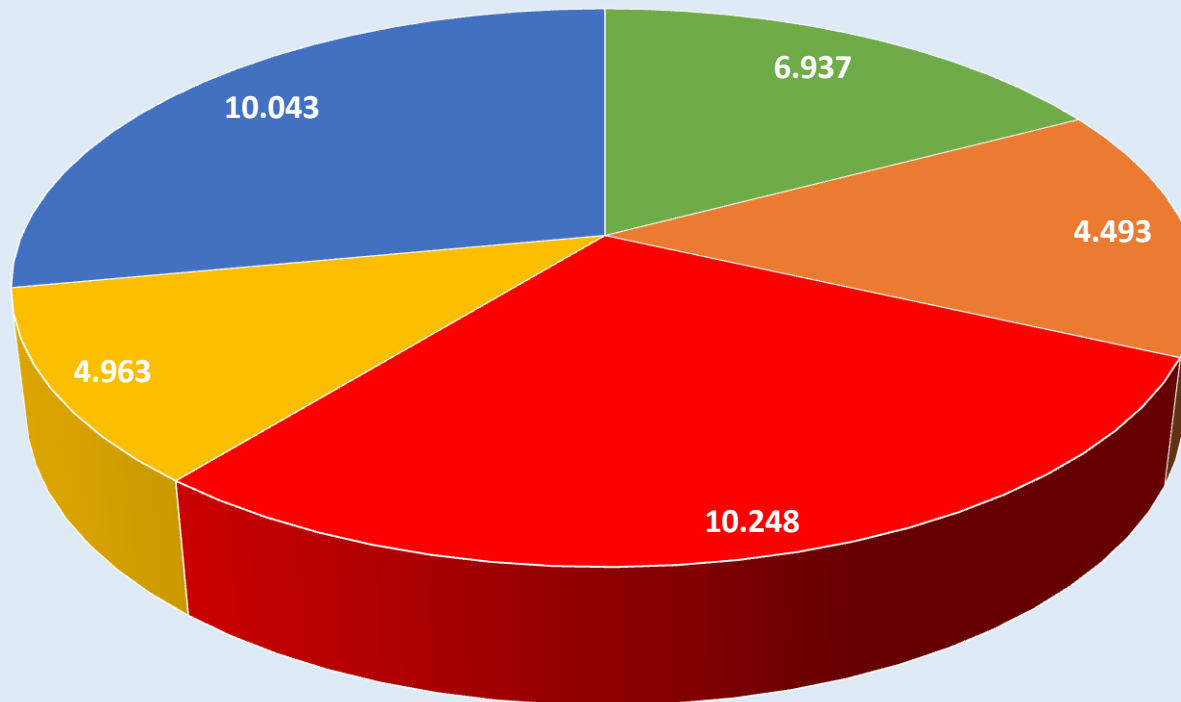
MSc " Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία" - Εθνική Σχολή
Δημόσιας Υγείας

MSc " Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας" - Τμήμα Πολιτικών
Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Διευθυντής Δημόσιας Υγείας Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Συνολικός αριθμός Μαθητών Α/θμιας Εκπαίδευσης ανά Π.Ε

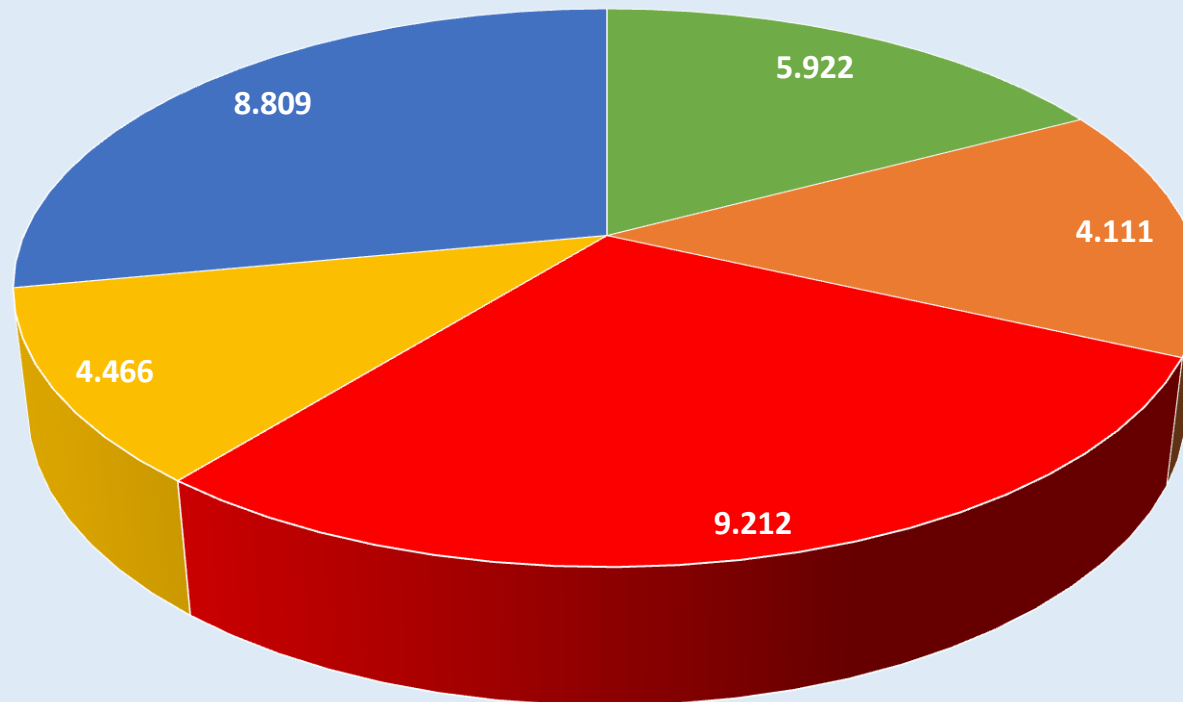
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ= 36.684

■ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ■ ΑΡΚΑΔΙΑ ■ ΚΟΡΙΝΘΙΑ ■ ΛΑΚΩΝΙΑ ■ ΜΕΣΣΗΝΙΑ

Συνολικός αριθμός Μαθητών Β/θμιας Εκπαίδευσης ανά Π.Ε

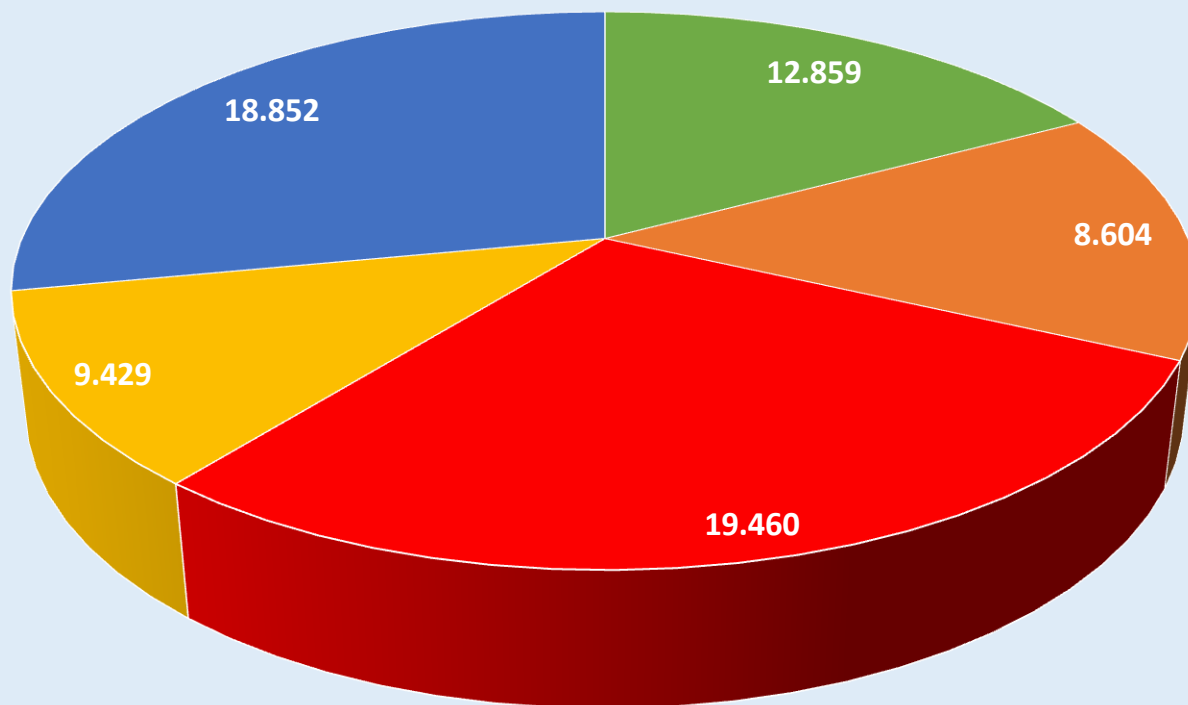
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ Β/ΘΜΙΑΣ=32.520

■ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ■ ΑΡΚΑΔΙΑ ■ ΚΟΡΙΝΘΙΑ ■ ΛΑΚΩΝΙΑ ■ ΜΕΣΣΗΝΙΑ

Συνολικός αριθμός Μαθητών ανά Π.Ε

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ=69.204

■ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ■ ΑΡΚΑΔΙΑ ■ ΚΟΡΙΝΘΙΑ ■ ΛΑΚΩΝΙΑ ■ ΜΕΣΣΗΝΙΑ

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Υπουργική Απόφαση 37237/ΣΤ1/2007 - ΦΕΚ 635/Β/27-4-2007

''Καθορισμός κριτηρίων καταλληλότητας & επιλογής χώρων, για την ανέγερση Δημοσίων διδακτηρίων, Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης καθώς και χώρων μετά κτιρίων καταλλήλων για στέγαση Σχολικών Μονάδων''.

1. Χωροταξική κατανομή - Συσχετισμός με το Πολεοδομικό Σχέδιο - Αποστάσεις.

Κατά την χωροθέτηση νέων Δημοσίων Σχολείων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι θέσεις, η περιοχή επιρροής και το μαθητικό δυναμικό των ήδη υπαρχόντων Δημοσίων Σχολείων, ώστε οι μέγιστες διανυόμενες αποστάσεις από τους μαθητές, εξαιρουμένων των μαθητών Α.Μ.Ε.Α., με αφετηρία μέτρησης το γεωμετρικό κέντρο του προτεινόμενου οικοπέδου, να είναι οι εξής:

1.1 Απόσταση 400-500 μέτρα για τα νήπια.

1.2 Απόσταση 400-800 μέτρα για μαθητές του Δημοτικού.

1.3 Απόσταση 1000- 1200 μέτρα για μαθητές Γυμνασίου.

1.4 Απόσταση 1000 -1500 μέτρα για μαθητές Λυκείου.

Πέραν τούτου, πρέπει να αποφεύγεται κατά το δυνατόν, η γειτνίαση με οδικές αρτηρίες μεγάλου κυκλοφοριακού φόρτου, σιδηροδρομικές γραμμές, σταθμούς λεωφορείων, επαγγελματικούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, ζώνη άμεσης επιρροής διαδρόμων αερολιμένων και αεροδιαδρόμων κ.λ.π. και γενικότερα κάθε χώρου που η λειτουργία του μπορεί να βλάψει την ασφάλεια και την υγεία των μετακινούμενων μαθητών.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Προσπέλαση - Προσβασιμότητα.

Κατά την επιλογή του οικοπέδου λαμβάνονται υπόψη όλα τα μέτρα που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων, για την **ισότιμη προσβασιμότητα**, προσπελασιμότητα και την ασφάλεια των μαθητών κατά την μετακίνησή τους προς και από το Σχολικό Κτίριο.

Πέραν τούτου, πρέπει να αποφεύγεται κατά το δυνατόν, η γειτνίαση με οδικές αρτηρίες μεγάλου κυκλοφοριακού φόρτου, σιδηροδρομικές γραμμές, σταθμούς λεωφορείων, επαγγελματικούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, ζώνη άμεσης επιφορής διαδρόμων αερολιμένων και αεροδιαδρόμων κ.λ.π, και γενικότερα κάθε χώρου που η λειτουργία του μπορεί να βλάψει την ασφάλεια και την υγεία των μετακινουμένων μαθητών.

3. Οχλούσες χρήσεις του περιβάλλοντος χώρου.

Ο προτεινόμενος χώρος επιβάλλεται να βρίσκεται σε απόσταση κατ' ελάχιστον ίση με την οριζόμενη από τις ισχύουσες διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων και σύμφωνα με τους εκάστοτε περιορισμούς που επιβάλλουν οι αρμόδιοι φορείς κατά το στάδιο της αδειοδότησης της οχλούσας δραστηριότητας, όπως αυτή καθορίζεται για τα κατωτέρω:

3.1 Σταθμοί κεραιών στην ξηρά - Γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Υποσταθμοί υψηλής τάσης και Κ.Υ.Τ.

Κατά την επιλογή του σχολικού χώρου πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των προβλεπόμενων από τις ισχύουσες διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων ορίων ασφαλούς έκθεσης, κατά περίπτωση, σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία ή σε ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία, των μαθητών, εκπαιδευτικών και των εργαζομένων στους σχολικούς χώρους, όπως αυτά ορίζονται από τις διατάξεις της εγκατάστασης κεραιών και του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας.

Σε περίπτωση που κατά την εν λόγω επιλογή διαπιστώνεται, βάσει μετρήσεων από αρμόδιους ή εξουσιοδοτημένους φορείς, υπέρβαση των ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού, πρέπει να ενημερώνονται έγκαιρα οι αρμόδιες αρχές, ώστε να εξασφαλιστεί η τήρηση των προβλεπόμενων ορίων πριν την έναρξη λειτουργίας του σχολείου και καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.2 Πρατήρια υγρών και αερίων καυσίμων.

3.3 Βιομηχανικές δραστηριότητες, αποθήκες επικίνδυνων εμπορευμάτων.

3.4 Καταστήματα όπως μπάρ, χώροι τυχερών παιγνίων, οίκοι ανοχής κ.λ.π.

3.5 Σωφρονιστικά ιδρύματα, Νοσηλευτικά Ιδρύματα, Νεκροταφεία.

3.6 Πτηνοκτηνοτροφικές μονάδες.

Κατά την επιλογή του σχολικού χώρου για τις περιπτώσεις 3.2 έως 3.6 πρέπει να τηρούνται οι προβλεπόμενες από την Νομοθεσία σχετικές διατάξεις και κανονιστικές πράξεις.

3.7 Να αποφεύγονται γενικά χώροι ή λειτουργίες, που αποτελούν εστίες ηχορύπανσης, ατμοσφαιρικής ρύπανσης, επικίνδυνης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας, πυρκαγιάς, εκρήξεων και λοιπών μολύνσεων, ώστε να αποτρέπονται οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι που απορρέουν από τη γειτνίαση. Επίσης να εξετάζεται η προηγούμενη χρήση του οικοπέδου και να τηρείται εύλογη απόσταση από εν δυνάμει επικίνδυνες κατασκευές, όπως καμινάδες κ.λ.π.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4. Εμβαδόν και Τεχνικά Χαρακτηριστικά Χώρων

Το εμβαδόν των απαιτούμενων χώρων για ανέγερση σχολικών κτιρίων ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και αριθμό μαθητών:

4.1 περίπου 1.200μ² για Νηπιαγωγείο 2τάξεων, 30 νηπίων.

4.2 περίπου 1.400μ² για Νηπιαγωγείο 3τάξεων, 60 νηπίων.

4.3 περίπου 1.850μ² για 3/θέσιο Δημοτικό Σχολείο, 90 μαθητών.

4.4 περίπου 2.600μ² για 6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο, 180 μαθητών.

4.5 περίπου 3.200μ² για 9/θέσιο Δημοτικό Σχολείο, 270 μαθητών.

4.6 περίπου 3.800μ² για 12/θέσιο Δημοτικό Σχολείο, 360 μαθητών.

4.7 περίπου 3.400μ² για 6/θέσιο Γυμνάσιο ή Λύκειο, 210 μαθητών.

4.8 περίπου 4.200μ² για 9/θέσιο Γυμνάσιο ή Λύκειο, 315 μαθητών.

4.9 περίπου 4.800μ² για 12/θέσιο Γυμνάσιο ή Λύκειο, 420 μαθητών.

4.10 περίπου 5.000 έως 7000μ² για ΕΠ ΑΛ. ανάλογα με τις ειδικότητες και τα εργαστήρια.

4.11 Προσχητέα οικόπεδα με κανονικό σχήμα, επίπεδα χωρίς έντονες κλίσεις και ελεύθερα κτισμάτων ή άλλων εγκαταστάσεων.

Σε πυκνοδομημένες περιοχές, που δεν υπάρχουν χώροι με την προαναφερόμενη επιφάνεια, μπορεί να γίνουν αποδεκτοί χώροι με μικρότερη επιφάνεια, εφόσον τα λοιπά χαρακτηριστικά εξασφαλίζουν την δυνατότητα ανέγερσης του απαιτούμενου διδακτηρίου.

Η Αμερικανική Ακαδημία Παιδιατρικής όρισε το "**υγιεινό σχολικό περιβάλλον**» ως:

«εκείνο που προστατεύει τον σχολικό πληθυσμό από τραυματισμό ή ασθένεια και προωθεί δράσεις πρόληψης και συμπεριφορές ενάντια σε γνωστούς παράγοντες κινδύνου, που μπορεί να οδηγήσουν σε μελλοντική νόσο ή αναπηρία»

Στατιστικά Στοιχεία Ερευνών

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Κέντρου Έρευνας και Πρόληψης Παιδικών Ατυχημάτων (Κ.Ε.Π.Π.Α.), τα οποία έχουν προκύψει μετά από έρευνα που έλαβε χώρα σε τέσσερα Νοσοκομεία της Ελλάδας (Ν.Παίδων «Αγλαΐα Κυριακού», Ασκληπιείο Βούλας, Γ.Π.Ν. Βόλου και Γ.Π.Ν.Κέρκυρας), κατά την εξαετία από το 1996 έως και το 2001 σημειώθηκαν 23.000 ατυχήματα στους χώρους εντός και γύρω από το σχολείο, σε παιδιά που η ηλικία τους κυμαίνονταν μεταξύ 5-14 ετών.

Το 60% των ατυχημάτων αυτών αφορούσε την ηλικιακή ομάδα 10-14 ετών και το μεγαλύτερο ποσοστό (66%) τα αγόρια.

Στατιστικά Στοιχεία Ερευνών

Η συντριπτική πλειοψηφία των τραυματισμών (92%) φαίνεται να συμβαίνει κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του σχολείου. Επτά στους δέκα τραυματισμούς λαμβάνουν χώρα στην αυλή (εξωτερικός χώρος) του σχολείου, το 10% μέσα στην αίθουσα και το 7% σε σκάλες. Η βασική αιτία των ατυχημάτων ήταν η πτώση (56%) και αναλυτικότερα το 6% των περιπτώσεων τραυματίστηκε, λόγω πτώσης στις σκάλες και το 5% από ύψος. Το 20% των ατυχημάτων κατέληξε σε κάταγμα, ενώ όσον αφορά την έκβαση, το 46% των περιπτώσεων χρειάστηκε θεραπεία και επανεξέταση και το 4% νοσηλεύτηκε.

Στατιστικά Στοιχεία Ερευνών

Μέσα από έρευνα που πραγματοποιήθηκε στη συνέχεια από το ίδιο το Κέντρο Έρευνας και Πρόληψης Παιδικών Ατυχημάτων για τα σχολικά ατυχήματα σε δώδεκα σχολεία της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά το χρονικό διάστημα 2002-2003, καταγράφηκαν 123 συνολικά σχολικά ατυχήματα, τα οποία σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα 1 με ποσοστό 66,67% προέρχονταν από πτώση και ακολουθούσαν τα χτυπήματα (11,38%) και τα κοψίματα-τρυπήματα (11,38%).

Από αυτά τα 123 ατυχήματα, τα 77 συνέβησαν σε αγόρια (ποσοστό 62,6 %) και τα 46 σε κορίτσια (ποσοστό 37,4%).

Πίνακας 3.1: Σχολικά ατυχήματα κατά Αιτία

Αιτία	Περιστατικά	Ποσοστό
Άλλο	2	1,63%
Δηλητηρίαση	1	0,81%
Διάφορες αιτίες	1	0,81%
Ατυχήματα	3	2,44%
Κόψιμο –Τρύπημα	14	11,38%
Χτύπημα	14	11,38%
Πτώση	82	66,67%
Τροχαίο	3	2,44%
Φυσικοί Παράγοντες	3	2,44%
Σύνολο	123	100,00%

Στατιστικά Στοιχεία Ερευνών

Τα ευρήματα μιας πρόσφατης έρευνας έδειξαν ότι σε κάθε έτος τραυματίζονται το 3% των μαθητών του Δημοτικού, το 7% του Γυμνασίου και το 11% των μαθητών του Λυκείου με τα υψηλότερα ποσοστά και πάλι να παρατηρούνται στα αγόρια (67%) και να καταγράφονται κατά τη διάρκεια των μη οργανωμένων αθλημάτων (40%) ή στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής (38%). Σύμφωνα με το Ελληνικό Στατιστικό Ινστιτούτο, τα παιδιά του δημοτικού σχολείου τραυματίζονται κυρίως στο κεφάλι και στο πρόσωπο, ενώ τα παιδιά του γυμνασίου παθαίνουν κυρίως ορθοπεδικές κακώσεις (θλάσεις, διαστρέμματα, κατάγματα και εξάρθρωσεις). Οι εποχές του έτους που ο καιρός είναι καλός, όπως συμβαίνει κατά τους πρώτους μήνες του φθινοπώρου είτε κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, κατέχουν την πρωτιά στα ατυχήματα των εξωτερικών χώρων (Γεωργιακώδης & Βοζίκης, 2004). Σχετικά με τους εκπαιδευτικούς χώρους, ο περίβολος (εξωτερικός χώρος) του σχολείου αποδείχθηκε ως ο πιο επικίνδυνος χώρος για τα ατυχήματα στο σχολείο (45,52%), με τις αίθουσες διδασκαλίας (24,39%) και τις σκάλες (8,95%) να ακολουθούν (Πίνακας 3.3).

Στατιστικά Στοιχεία Ερευνών

Πίνακας 3.3.: Σχολικά ατυχήματα κατά Τόπο

Τόπος	Περιστατικά	Ποσοστό
Άλλος χώρος σχολείου	8	6,50%
Διάδρομος εξωτερικός	2	1,63%
Διάδρομος εσωτερικός	5	4,07%
Δρόμος γύρω από το σχολείο	2	1,63%
Χώροι εκτός σχολείου ή γύρω από το σχολείο	8	6,50%
Πεζοδρόμιο – Πεζόδρομος γύρω από το σχολείο	1	0,81%
Περίβολος	56	45,52%
Σκάλα εξωτερική	5	4,07%
Σκάλα εσωτερική	6	4,88%
Τάξη	30	24,39%
Σύνολο	123	100,00%

Στατιστικά Στοιχεία Ερευνών

Τα σοβαρότερα σχολικά ατυχήματα, σύμφωνα πάντα με την ίδια έρευνα, λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια του διαλείμματος (60,17%) και κατά τη διάρκεια του μαθήματος της Γυμναστικής (10,57%). Αντίστοιχα ήταν και τα ευρήματα της ερευνητικής εργασίας που πραγματοποιήθηκε σε όλα τα δημόσια σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Αθήνας (σύνολο 271 σχολεία) που επίσης, φαίνεται ξεκάθαρα πως τα περισσότερα ατυχήματα (89,6%) συμβαίνουν στα διαλείμματα, με τα ατυχήματα που συμβαίνουν στο μάθημα της Γυμναστικής να ακολουθούν με ποσοστό 40% και στους περιπάτους και τις εκδρομές με ποσοστό 11% (Τριπόδης κ.ά., 2009).

Αποδεικνύεται και το διάστημα κατά την προσέλευση και αποχώρηση στο σχολείο (10,76%). Στον πίνακα 3.4 που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατανομή των σχολικών ατυχημάτων ανά χρόνο της σχολικής ζωής.

Στατιστικά Στοιχεία Ερευνών

Πίνακας 3.4.: Σχολικά ατυχήματα κατά Χρόνο

Χρόνος	Περιστατικά	Ποσοστό
Άγνωστο	1	0,81%
Άλλος χρόνος	4	3,25%
Αποχώρηση από το σχολείο	5	4,07%
Διάλειμμα	74	60,17%
Εργαστηριακό μάθημα	4	3,25%
Θεωρητικό μάθημα	10	8,13%
Μάθημα γυμναστικής	13	10,57%
Μετά τη λήξη του προγράμματος	2	1,63%
Πριν από 1η ώρα στο σχολείο	1	0,81%
Προσέλευση στο σχολείο	7	5,69%
Σε εκδρομή ή περίπατο	2	1,63%
Σύνολο	123	100,00%

Κάλυψη των αιχμηρών αντικειμένων με κατάλληλο προστατευτικό κάλυμμα.

Αίτια ατυχημάτων στα Σχολεία

- ☐ Μη κατάλληλα φυλασσόμενος εξοπλισμός
- ☐ Ελαττωματικός εξοπλισμός
- ☐ Μη ασφαλής περίφραξη
- ☐ Ακατάλληλος φωτισμός (μη επαρκής φωτισμός)
- ☐ Ακατάλληλος αερισμός (μη ικανοποιητική κυκλοφορία αέρα).
- ☐ Ανεπαρκή Επίβλεψη

Προδιαγραφές Ασφαλείας Σχολείων

Οδηγός Μελετών του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ 2008).

Εξωτερικός χώρος είναι κάθε ελεύθερος χώρος, που αναπτύσσεται είτε μεταξύ της περιφράξης των κτιρίων είτε ανάμεσα στα κτίρια. Οι εξωτερικοί χώροι μπορεί να είναι υπαίθριοι και να λειτουργούν ως χώροι παιχνιδιού, αθλοπαιδιών, χώροι πράσινου και κυκλοφορίας πεζών και χώροι προσπέλασης αυτοκινήτων (για την τροφοδοσία, την πυρόσβεση και τα ασθενοφόρα). Για την αποφυγή ατυχημάτων στους εξωτερικούς χώρους, απαιτούνται τα εξής (ΟΣΚ 2008):

Α) ΔΑΠΕΔΑ ΚΑΙ ΣΚΑΛΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Οι σκάλες χρειάζεται να έχουν δάπεδο με αντιολισθητικό υλικό και συνδυασμούς χρωμάτων, ώστε να αποφεύγεται η μονοτονία, που αποτελεί αιτία ατυχήματος.

Επιπλέον δεν θα πρέπει να έχουν προεξοχές και διαβρώσεις στην επιφάνειά τους.

Η Σχολαστική διαμόρφωση των δαπέδων, ώστε να αποφεύγεται η τοπική συγκράτηση νερού σε αυτά. Επίσης χρειάζεται να αποφεύγεται η ολισθηρότητα των δαπέδων από βλάβες στις εγκαταστάσεις ύδρευσης.

Προδιαγραφές Ασφαλείας Σχολείων

- ο Οι επιφάνειες δαπέδων τεχνικού εδάφους να είναι οριοθετημένες, με όρια απαλλαγμένα από προεξοχές και αιχμηρά άκρα.
- ο Οι συμπαγείς επιφάνειες δαπέδων χρειάζεται να είναι επίπεδες με αντιολισθητικές ιδιότητες και με αντοχή στις καφικές συνθήκες.
- ο Εάν υπάρχουν σχάρες αποχετεύσεως στο δάπεδο, θα πρέπει να συνδέονται ομαλά με αυτό.
- ο Όπου υπάρχουν υποστυλώματα (κολώνες), δεν θα πρέπει να έχουν προεξοχές και αιχμηρά άκρα.

Προδιαγραφές Ασφαλείας Σχολείων

Β) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ο Τα υποστυλώματα (κολώνες) στους χώρους κυκλοφορίας και διαλείμματος δεν θα πρέπει να έχουν αιχμηρές άκρες και προεξοχές.

ο Στους χώρους κυκλοφορίας δεν θα πρέπει να βρίσκονται υδρορροές, δοχεία απορριμμάτων, δεξαμενές ή άλλα αντικείμενα που μπορεί να σκοντάψουν οι μαθητές.

ο Η περίφραξη του αύλιου χώρου να μην έχει αιχμηρές γωνίες ούτε φθορές και ανοίγματα, ώστε να αποφεύγεται ο τραυματισμός και η έξοδος μαθητών στον δρόμο.

ο Στην έξοδο του σχολικού συγκροτήματος και στην άκρη του πεζοδρομίου χρειάζεται να υπάρχει προστατευτικό κιγκλίδωμα.

ο Στην έξοδο του σχολικού συγκροτήματος και πάνω στο δρόμο να υπάρχουν εμφανείς διαβάσεις πεζών.

Προδιαγραφές Ασφαλείας Σχολείων

ΔΑΠΕΔΑ ΚΑΙ ΣΚΑΛΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ο Οι σκάλες χρειάζεται να έχουν δάπεδο με αντιολισθητικό υλικό και συνδυασμούς χρωμάτων, ώστε να αποφεύγεται η μονοτονία, που αποτελεί αιτία ατυχήματος.

Επιπλέον θα πρέπει να μην έχουν προεξοχές και διαβρώσεις στην επιφάνειά τους.

ο Η μορφή του κιγκλιδώματος της σκάλας να μην επιτρέπει την αναρρίχηση και το πέραςμα των μαθητών από το κενό του και να αποφεύγονται οι αιχμηρές γωνίες πάνω στο κάγκελο και την κουπαστή.

ο Οι σκάλες θα πρέπει να έχουν και στις δυο πλευρές τους χειρολαβές, που να συνεχίζουν και στο πλατύσκαλο.

ο Χώροι κάτω από τα κλιμακοστάσια, ύψους μικρότερου των 2 μέτρων, που βρίσκονται στους χώρους κυκλοφορίας των μαθητών, θα πρέπει να φράσσονται, ώστε να μην είναι προσπελάσιμοι.

ο Χρειάζεται να αποφεύγεται η ολισθηρότητα των δαπέδων στους χώρους υγιεινής από βλάβες στις εγκαταστάσεις ύδρευσης ή αποχέτευσης

Προδιαγραφές Ασφαλείας Σχολείων

B) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

- ο Οι πόρτες σε στενούς διαδρόμους δεν θα πρέπει να βρίσκονται η μια απέναντι στην άλλη.
- ο Οι πόρτες των αιθουσών διδασκαλίας θα πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω.
- ο Οι θύρες των εξόδων κινδύνου θα πρέπει να ασφαλίζονται μόνο από μέσα.
- ο Τα παράθυρα θα πρέπει να είναι ασφαλισμένα με ποδιά παραθύρου, κιγκλίδωμα ή με άλλο μέσο.
- ο Οι υαλόθυρες ή άλλες υαλωτές επιφάνειες, που βρίσκονται σε προσπελάσιμους από τους μαθητές χώρους, χρειάζεται να διαθέτουν διάφανη πλαστική ύλη και να έχουν ειδική επισήμανση, ώστε να αναγνωρίζονται εύκολα.
- ο Στους εσωτερικούς χώρους κυκλοφορίας δεν θα πρέπει να βρίσκονται έπιπλα, πάγκοι ή άλλα αντικείμενα, που μπορεί να σκοντάψουν οι μαθητές.
- ο Οι ακμές των σταθερών και κινητών εξοπλισμών (π.χ. έπιπλα, ιματιοθήκες, θερμαντικά σώματα, πίνακες) χρειάζεται να είναι στρογγυλεμένες.

Προδιαγραφές Ασφαλείας Σχολείων

ο Γωνίες και άγκιστρα εξοπλιστικών μέσων, που προεξέχουν σε χώρους κυκλοφορίας πρέπει να είναι ασφαλισμένα στις άκρες τους.

ο Να μην υπάρχουν αιχμηρά αντικείμενα (π.χ. καρφιά, καρφίτσες), στους τοίχους, προσπελάσιμα από τους μαθητές.

ο Τα αντικείμενα στους τοίχους χρειάζεται να είναι καλά στερεωμένα, ώστε να μην κινδυνεύουν να πέσουν σε περίπτωση σεισμού.

ο Τέλος χρειάζεται να υπάρχουν συστήματα σκίασης (όπως περσίδες, κουρτίνες) στα παράθυρα των αιθουσών διδασκαλίας, ενώ όπου υπάρχει τεχνητός φωτισμός, να μη δημιουργούνται αντιθέσεις και εναλλαγές φωτεινότητας.

Ηλεκτρομηχανολογικές Εγκαταστάσεις

A) ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ο Τα καλώδια των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων δεν πρέπει να είναι προσπελάσιμα από τους μαθητές και θα πρέπει να είναι μονωμένα σε όλη την πορεία τους.

ο Οι πρίζες, που είναι προσπελάσιμες από τους μαθητές, χρειάζεται να έχουν καλύμματα-καπάκια ασφαλείας.

ο Δεν θα πρέπει να υπάρχουν σπασμένοι λαμπτήρες, πρίζες ή διακόπτες σε περιοχές προσπελάσιμες από τους μαθητές.

ο Θα πρέπει να υπάρχουν διακόπτες ηλεκτροπληξίας στους πίνακες ελέγχου.

ο Χρειάζεται να υπάρχει η απαραίτητη σήμανση στους ηλεκτρικούς πίνακες.

B) ΑΛΕΞΙΚΕΡΑΥΝΟ

Για την προστασία του σχολείου από τις ατμοσφαιρικές ηλεκτρικές εκκενώσεις (κεραυνοί) απαιτείται αλεξικέραυνο τύπου κλωβού, που θα συνδέεται με όλα τα μεταλλικά μέρη του κτιρίου.

Ηλεκτρομηχανολογικές Εγκαταστάσεις

Πυροπροστασία-Αντισεισμικότητα

Σε ό, τι αφορά στις εγκαταστάσεις πυροπροστασίας του σχολικού κτιρίου, απαιτούνται τα παρακάτω:

ο Στο σχολείο χρειάζεται να υπάρχει υποχρεωτικά χειροκίνητο σύστημα συναγερμού σε περίπτωση πυρκαγιάς (ενεργητική πυροπροστασία).

ο Θα πρέπει να έχει τοποθετηθεί αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης σε όλους τους χώρους ειδικής σημασίας (χώροι Η/Υ, βιβλιοθήκης, αρχείων, εργαστηρίων).

ο Απαιτείται να υπάρχει κατάλληλος φωτισμός και σήμανση των οδών διαφυγής.

ο Να υπάρχουν θύρες εξόδων κινδύνου, που ασφαλίζουν μόνο από μέσα και οι οποίες θα πρέπει να έχουν μηχανισμούς, που ανοίγουν με ευκολία ακόμη και από παιδιά.

ο Σε κάθε όροφο του σχολείου θα πρέπει να υπάρχουν **τουλάχιστον δυο φορητοί πυροσβεστήρες**, που θα βρίσκονται σε σημείο με την κατάλληλη σήμανση και θα ελέγχονται και θα συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Πυροπροστασία-Αντισεισμικότητα

Η Ελλάδα είναι η πιο σεισμογενής χώρα στην Ευρώπη και η έκτη σε παγκόσμιο επίπεδο. Για να αποφευχθούν τραυματισμοί και ανθρώπινες απώλειες, χρειάζεται κατά την προσεισμική περίοδο να διενεργούνται στα σχολεία οι παρακάτω ενέργειες (Ο.Α.Σ.Π. 2015):

- ο **Ενημέρωση των μαθητών και εκπαιδευτικών** για θέματα σχετικά με το σεισμό και την αντισεισμική προστασία.
- ο **Σύνταξη σχεδίου έκτακτης ανάγκης** (σχέδιο για τη διαχείριση του σεισμικού κινδύνου) προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες του κάθε σχολείου, ώστε να είναι λειτουργικό.
- ο **Διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας** μέσα στο χώρο του σχολείου, οι οποίες θα αφορούν στην αυτοπροστασία στην τάξη κατά τη σεισμική δόνηση, στην εκκένωση του σχολικού κτιρίου αμέσως μετά το σεισμό και στην ασφαλή μετάβαση στο προαύλιο ή σε κάποιο άλλο χώρο καταφυγής, εάν υπάρχει. **Οι ασκήσεις ετοιμότητας θα πρέπει να επαναλαμβάνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα** (με την έναρξη της σχολικής χρονιάς και ακόμη δυο φορές το χρόνο, ανά τρίμηνο), για να εμπεδωθούν από μαθητές και εκπαιδευτικούς.

Πυροπροστασία-Αντισεισμικότητα

Σχολική Υγιεινή

Η σχολική υγιεινή αποτελεί κλάδο της Δημόσιας Υγείας και συμβάλλει στην προστασία της υγείας των μαθητών, των εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού. Αντικείμενά της αποτελούν η πρόληψη των λοιμωδών και μη λοιμωδών νοσημάτων, η διασφάλιση της φυσιολογικής σωματικής και νοητικής ανάπτυξης και η εν γένει υιοθέτηση υγιών συμπεριφορών.

Σύμφωνα με την CDC τα λοιμώδη νοσήματα ευθύνονται για τα εκατομμύρια των σχολικών ημερών, που χάνονται κάθε χρόνο από το Νηπιαγωγείο έως το Λύκειο σε δημόσια σχολεία των Η.Π.Α. Σχεδόν 22 εκατομμύρια ημερών του σχολείου, που χάνονται κάθε χρόνο, οφείλονται μόνο σε κρυολογήματα, ενώ τα 38 εκατομμύρια σχολικών ημερών, λόγω του ιού της γρίπης (CDC, 2013).

Η παιδική ηλικία αποτελεί μια περίοδο της ανθρώπινης ζωής, η οποία συνοδεύεται πολύ συχνά από λοιμώξεις και μεταδοτικά νοσήματα, που προκαλούνται από βακτήρια, ιούς και παράσιτα που μεταδίδονται από άτομο σε άτομο ιδιαίτερα στους σχολικούς χώρους. Με την έναρξη της σχολικής περιόδου, κατά τους φθινοπωρινούς μήνες αρχίζουν να εμφανίζονται τα πρώτα προβλήματα υγείας των μαθητών, λόγω ποικίλων λοιμώξεων, οι οποίες αυξάνονται κατά κύριο λόγο το χειμώνα και την άνοιξη. Η εμφάνιση αλλά και η μετάδοση των λοιμώξεων αυτών ευνοείται από τον κλειστό χώρο της σχολικής αίθουσας, τη στενή επαφή που αναπτύσσεται μεταξύ των μαθητών, καθώς και την άγνοια των μαθητών σχετικά με τρόπους, με τους οποίους μεταδίδονται οι λοιμώξεις, καθώς στο σχολείο μοφάζονται υλικά και εξοπλισμό.

Η υγιεινή στους σχολικούς χώρους αφορά στην αποφυγή αυτών των ασθενειών και επισημαίνεται η αναγκαιότητα εφαρμογής και τήρησης των κανόνων υγιεινής στον σχολικό πληθυσμό σε ατομικό επίπεδο πρωτίστως, αλλά και στους κύριους, βοηθητικούς και κοινόχρηστους χώρους.

Σχολική Υγιεινή-Λοιμώδη Νοσήματα

- Λοιμώδη ή μεταδοτικά ονομάζονται τα νοσήματα, τα οποία οφείλονται σε ζωντανούς λοιμογόνους παράγοντες ή σε τοξικά προϊόντα και μεταδίδονται από άνθρωπο σε άνθρωπο με διάφορους τρόπους.
- Τρόποι Μετάδοσης:

Μέσω του αναπνευστικού συστήματος (εισπνοή) με: (α) Τα σταγονίδια. Με τον τρόπο αυτό μεταδίδονται μικροοργανισμοί, όπως αυτός της γρίπης (που μεταδίδεται και από μολυσμένα αντικείμενα) και της μηνιγγίτιδας.

(β) Τον αέρα. Με τον τρόπο αυτό τα μικρά σωματίδια μικροοργανισμών μπορεί να μεταφερθούν σε μεγάλη απόσταση από το σημείο που παράγονται. Συνεπώς, για παράδειγμα τα σωματίδια της φυματίωσης, μπορούν να παραμένουν στον αέρα για αρκετό χρονικό διάστημα.

Λοιμώδη Νοσήματα

Μέσω του πεπτικού συστήματος (κατάποση) με:

Μολυσμένες τροφές. Έτσι μεταδίδονται ασθένειες, όπως η γαστρεντερίτιδα.

Μολυσμένο νερό. Έτσι μεταδίδονται ασθένειες, όπως η χολέρα.

Μολυσμένα αντικείμενα ή επιφάνειες. Με αυτά μεταδίδονται ασθένειες, όπως η σαλμονέλα.

Ακάθαρτα χέρια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ηπατίτιδα Α.

Μέσω του δέρματος και των βλεννογόνων. Από:

□ Τα τραύματα (π.χ. τέτανος)

□ Τη σεξουαλική επαφή (π.χ. ηπατίτιδα Β)

□ Τις ενέσεις και τα ιατρικά εργαλεία (π.χ. ηπατίτιδα C)

□ Το δάγκωμα ή τσίμπημα των εντόμων (π.χ. ελονοσία, ο ιός του Δυτικού Νείλου).

□ Την άμεση και έμμεση επαφή με μολυσμένα αντικείμενα (π.χ. μυκητιάσεις, ψώρα, στοματίτιδα).

Μέτρα Πρόληψης-Λοιμώδη Νοσήματα

Διατήρηση καλής ατομικής υγιεινής και εξυγίανση περιβάλλοντος.

- ☐ Καλό πλύσιμο των χεριών και η αποφυγή επαφής τους με τα μάτια, τη μύτη και το στόμα.
- ☐ Εφαρμογή εμβολιασμών σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμού.
- ☐ Ορθολογική χρήση των αντιβιοτικών.
- ☐ Συστηματικός και επαρκής αερισμός των αιθουσών με φυσικό (π.χ. άνοιγμα παραθύρων) ή τεχνητό τρόπο.
- ☐ Προσεκτικός και συχνός καθαρισμός των λείων επιφανειών, που χρησιμοποιούνται συχνά (π.χ. πόμολα, χερούλια, κουπαστή από σκάλες ή κιγκλίδωμα, βρύσες κλπ), με κοινά καθαριστικά ή απολυμαντικά.
- ☐ Μέριμνα ώστε να υπάρχουν κάδοι απορριμμάτων, οι οποίοι θα διαθέτουν ποδοκίνητο καπάκι και θα περιέχουν πλαστική σακούλα μιας χρήσης. πρέπει να δένετε και θα απομακρύνετε τακτικά.
- ☐ Μέριμνα, ώστε οι νιπτήρες στις τουαλέτες και στο προαύλιο να διαθέτουν πάντα φιάλη με υγρό σαπούνι και χάρτινες πετσέτες μιας χρήσης, οι οποίες πρέπει να απορρίπτονται σε
- ☐ Έλεγχος του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης, έτσι ώστε να αποκαθίστανται άμεσα τυχόν βλάβες.
- ☐ Να υπάρχει διαχωρισμός και επαρκής αριθμός αποχωρητηρίων ανάλογα με το φύλο του μαθητή.
- ☐ Τέλος σημαντικό είναι να υπάρχει ειδικά διαμορφωμένος χώρος παροχής υπηρεσιών φροντίδας σε περίπτωση ασθένειας, ειδικά διαμορφωμένος χώρος για την προσωρινή απομόνωση και φροντίδα σε περίπτωση σοβαρού μολυσματικού νοσήματος αλλά και περιοδικός επισκέπτης ή υπηρεσία ελέγχου της σχολικής υγιεινής (π.χ. νοσηλεύτης, επόπτης δημόσιας υγείας, επισκέπτης υγείας).

Λοιμώδη Νοσήματα/ COVID 19

Αρχές διαχείρισης ύποπτων ή επιβεβαιωμένων περιστατικών λοίμωξης COVID-19 σε σχολικές μονάδες

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Σεπτεμβρίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4695

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Δ1α/Γ.Π.οικ.50908

Λειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, εργαστηριακών κέντρων και σχολικών εργαστηρίων, Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας, Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης, Μεταλυκειακού έτους - τάξης Μαθητείας ΕΠΑ.Λ., Κέντρων Διά Βίου Μάθησης, δομών Ε.Ε.Κ. και Δ.Β.Μ. της Σιβιτανιδείου Δημόσιας Σχολής Τεχνών και Επαγγελμάτων, φροντιστηρίων, κέντρων ξένων γλωσσών, φορέων παροχής εκπαίδευσης και πιστοποίησης δεξιοτήτων, ξενόγλωσσων ινστιτούτων εκπαίδευσης και πάσης φύσεως συναρών δομών, Δημοσίων και Ιδιωτικών, Δημοσίων Βιβλιοθηκών, της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος και των Γενικών Αρχείων του Κράτους κατά την έναρξη του σχολικού έτους 2022-2023 και μέτρα για την αποφυγή διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 κατά τη λειτουργία τους.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ -
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ -
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ -
ΥΓΕΙΑΣ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:
1. Το άρθρο 42 του ν. 4950/2022 «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 128).
2. Τις περ. α), β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου τρια-

4. Το άρθρο 5 του ν. 2525/1997 «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις» (Α' 188).

5. Τον ν. 4093/2012 «Εγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 - 2016 Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (Α' 222).

6. Τον ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 193).

7. Το άρθρο 46 του ν. 4790/2021 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48), όπως παρατάθηκε η ισχύς του με το άρθρο πεντηκοστό πέμπτο του ν. 4812/2021 (Α' 110).

8. Το άρθρο 111 του ν. 4821/2021 «Εκσυγχρονισμός Ελληνικού Κτηματολογίου, νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις» (Α' 134) και ιδίως οι διατάξεις των παρ. 1 και 8.

9. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

10. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

11. Το π.δ. 18/2018 «Οργανισμός του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων» (Α' 31).

12. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).

13. Το π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου

47691

Πάμε στο σχολείο με ασφάλεια!

Σχολικά Κυλικεία-Νομικό Πλαίσιο

- Υγειονομική Διάταξη Υ1γ/Γ.Π/οικ. 47829(ΦΕΚ 2161/τ.β/23-6-2017)
- Υγειονομική Διάταξη (ΦΕΚ 2135/τ.Β' /29-08-2013)
- Η Αριθμ. Υ1γ/ Γ.Π/οικ 96605/4-11-2013(ΦΕΚ 2800)

ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΕΙΔΗ

- ✓ Φρούτα-Λαχανικά-Φρουτοσαλάτες-Χυμοί
- ✓ Απλά Αρτοσκευάσματα(Κουλούρι, Κριτσίνια, Φρυγανιές)
- ✓ Γαλακτοκομικά(Γάλα, Γιαούρτι, Τυριά)
- ✓ Διάφορα Αρτοσκευάσματα (Μπάρα Δημητριακών, Σταφιδόψωμο)
- ✓ Πίτσα λαχανικών, Τυρόπιτα, Μπαγκέτα, Αραβική Πίτα, Τόστ
- ✓ Μπισκότα χωρίς γέμιση
- ✓ Δεν επιτρέπεται η χρήση άλλων αλλαντικών, εκτός από βραστή γαλοπούλα
- ✓ Αβγό καλά βρασμένο.
- ✓ Από λιπαρές ύλες επιτρέπεται μόνο η προσθήκη ελαιόλαδου
- ✓ Γλυκίσματα: Κρέμα και ρυζόγαλο σε ατομικές μερίδες των 150 γρ. Χαλβάς
- ✓ Παστέλι σε ατομική μερίδα έως 50 γρ., Μέλι σε ατομική μερίδα. Σοκολάτα υγείας έως 30 γρ.
- ✓ Δεν επιτρέπεται η διάθεση τσιχλών και καραμελών

Επίπεδο I

- Επιχειρήσεις λιανικής διάθεσης
- Καφετέριες
- Μπαρ
- Λαϊκές αγορές
- Υπαίθριο εμπόριο
- Αποθήκες τροφίμων
- Εγκατάσταση περάτωσης έψησης κλπ

Επίπεδο II

- Υπεραγορές τροφίμων
- Κρεοπωλεία, Ιχθυοπωλεία κλπ
- Εστιατόρια
- Πιτσαρίες
- Ψητοπωλεία
- Παρασκευή & πώληση σφολιατοειδών
- Ψυκτικές αποθήκες
- **Κυλικεία σχολείων**
- Κινητές καντίνες

Επίπεδο III

- Παρασκευαστήριο τροφίμων & ποτών / **Catering**
- Μεταποιητικές δραστηριότητες
- Παρασκευή προϊόντων ζύμης & σφολιατοειδών
- Κέντρο διασκέδασης με συγκρότηση εστιατορίου
- Ειδική Ομάδα :
 - Παιδικοί / βρεφονηπιακοί σταθμοί
 - Κατασκηνώσεις
 - Νοσηλευτικά ιδρύματα / Οίκοι Ευγηρίας

Σχολικά Κυλικεία-Παράγοντες Κίνδυνου

Οι υπεύθυνοι στα σχολικά κυλικεία, αλλά και σε όλες τις υπηρεσίες διάθεσης τροφίμων στα σχολεία, έχουν την ευθύνη για την τήρηση των βασικών κανόνων υγιεινής και προστασίας της ασφάλειας των τροφίμων, ώστε όλος ο σχολικός πληθυσμός να λαμβάνει τρόφιμα υψηλής ποιότητας, ασφαλή και θρεπτικά και να εξαλείφεται κάθε κίνδυνος για τροφική δηλητηρίαση.

Απαραίτητο το Πιστοποιητικό Υγείας

Σύμφωνα με τον Ε.Φ.Ε.Τ. (2003), τα τρόφιμα γίνονται ακατάλληλα για κατανάλωση όταν είναι αλλοιωμένα ή έχουν επιμολυνθεί.

α) **Αλλοίωση τροφίμων.** Η αλλοίωση των τροφίμων προκαλείται από τους μικροοργανισμούς, οι οποίοι βρίσκονται στα αρχικά συστατικά των τροφίμων ή μπορεί να μεταφέρονται στα τρόφιμα μέσω των ανθρώπων, των εντόμων, των μολυσμένων επιφανειών εργασίας, των σκευών, του εξοπλισμού και του μολυσμένου αέρα.

Η ευνοϊκή θερμοκρασία για την ανάπτυξη των μικροοργανισμών είναι από 5°C έως 60°C. Έξω από την επικίνδυνη αυτή ζώνη οι παθογόνοι μικροοργανισμοί δεν μπορούν να πολλαπλασιαστούν σε πληθυσμούς ικανούς να προκαλέσουν τροφική δηλητηρίαση. Σε θερμοκρασίες, όμως, από 5°C έως 60°C τα βακτήρια πολλαπλασιάζονται πιο γρήγορα, χρειάζονται δηλαδή λιγότερο χρόνο για να αυξηθεί ο αριθμός τους. Η αύξηση του αριθμού των βακτηρίων οφείλεται στη διαίρεση του κυττάρου τους. Ορισμένα βακτήρια διαιρούνται κάθε 20 λεπτά. για παράδειγμα, ένα κύτταρο σταφυλόκοκκου που βρίσκεται σε κατάλληλη θερμοκρασία μπορεί με συνεχείς διαιρέσεις να παραγάγει σε 7 ώρες 1.045.576 νέους σταφυλόκοκκους.

Σχολικά Κυλικεία-Παράγοντες Κινδύνου

β) Επιμόλυνση τροφίμων. Τα τρόφιμα επιμολύνονται με μικροοργανισμούς, που προέρχονται από:

- ✓ Ανθρώπους
- ✓ Έντομα και τρωκτικά
- ✓ Μολυσμένες επιφάνειες εργασίας, σκεύη και εξοπλισμό
- ✓ Μολυσμένο αέρα-σκόνη
- ✓ Τρίχες, ξένα σώματα

Αλλά και από:

- ✓ Επικίνδυνα ξένα σώματα (σπασμένα γυαλιά ή πλαστικά)
- ✓ Επικίνδυνες χημικές ουσίες (εντομοκτόνα, καθαριστικά προϊόντα, κ.ά.)

Η επιμόλυνση προκαλείται συνήθως στα τρόφιμα που μένουν απροστάτευτα σε ένα «ακατάλληλο» περιβάλλον, το οποίο διαμορφώνεται ως «ακατάλληλο» από τις κακές συνθήκες υγιεινής του κυλικείου, τους ακατάλληλους χειρισμούς των τροφίμων από το προσωπικό και την παρουσία εντόμων (μυγών, κατσαριδών) και τρωκτικών (ποντικών). Η εσφαλμένη χρήση περιεκτών (δοχείων), που δεν έχουν

σχεδιαστεί για τη διατήρηση τροφίμων, μπορεί να αποτελέσει μια άλλη αιτία επιμόλυνσής τους, π.χ. μέσω της σκόνης.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η πρόληψη των σχολικών ατυχημάτων, όπως και του συνόλου των ατυχημάτων, μπορεί να είναι:

1. Πρωτογενής ή ενεργητική πρόληψη, η οποία στοχεύει στον περιορισμό ή την εξάλειψη της πιθανότητας να συμβεί ένα ατύχημα και συνεπάγεται μέτρα, όπως την τοποθέτηση πριζών ψηλά με τη προοπτική της κάλυψής τους, την τήρηση των απαραίτητων προδιαγραφών του σχολικού εξοπλισμού κλπ.. Όσον αφορά την ασφαλή διέλευση των παιδιών την ώρα της έναρξης και της λήξης της σχολικής ημέρας στις διαβάσεις πεζών που βρίσκονται κοντά στα σχολεία, τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας εφαρμόζεται με θετικά αποτελέσματα ο θεσμός των σχολικών τροχονόμων.

2. Δευτερογενής ή παθητική πρόληψη, η οποία αποβλέπει στη μείωση των συνεπειών ενός ατυχήματος και συνεπώς περιλαμβάνει τα μέτρα που συμβάλλουν, ώστε το θύμα να τραυματιστεί κατά το δυνατό ελάχιστα ή καθόλου. Για παράδειγμα, η μη πρόσβαση οχημάτων μέσα στον αύλειο χώρο κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου, η μέριμνα για πυρασφάλεια, η ύπαρξη φαρμακείου στο σχολείο.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Άλλα μέτρα για την πρόληψη των σχολικών ατυχημάτων:

- ο Να αποφεύγονται τα γυαλιστερά πατώματα και γενικά τα υλικά, που παρουσιάζουν ολισθηρότητα, διότι μπορεί να προκαλέσουν τραυματισμούς.
- ο Στις σκάλες να μην τοποθετούνται κουπαστές, που εύκολα γίνονται από τα παιδιά τσουλήθρες.
- ο Να εξασφαλίζεται η ασφαλής προσέλευση και αποχώρηση των μαθητών από το σχολείο.
- ο Οι χώροι άθλησης, τα εργαστήρια, το προαύλιο να ελέγχονται καθημερινά για επικίνδυνα αντικείμενα και ο υπόλοιπος εξοπλισμός (θρανία, καρέκλες κλπ.) για τυχόν φθορές που μπορεί να αποτελέσουν αιτία ατυχημάτων.
- ο Να γίνονται τακτικοί έλεγχοι όσον αφορά στη σωστή λειτουργία όλων των εγκαταστάσεων του σχολείου (ηλεκτρολογικές, πυροσβεστήρες, συστήματα ανίχνευσης καπνού, οδοί διαφυγής).
- ο Να οργανωθεί και να λειτουργεί σταθμός Πρώτων Βοηθειών σε κάθε σχολείο με παρουσία νοσηλεύτριας/ή (ειδικά στα σχολεία μεγάλης δυναμικότητας).
- ο **Να υπάρχει επαρκής επιτήρηση των μαθητών κατά την παραμονή τους στο σχολείο(κενά-εφημερίες).**
- ο Στα πεζοδρόμια, έξω από τις σχολικές κτιριακές εγκαταστάσεις, να υπάρχουν υποχρεωτικά κιγκλιδώματα.
- ο Να εφαρμοστεί σε όλα τα σχολεία ο Θεσμός του σχολικού τροχονόμου.
- ο Στις περιπτώσεις που οι μαθητές μεταφέρονται με σχολικό λεωφορείο να τηρούνται όλες οι απαραίτητες προδιαγραφές οδικής ασφάλειας (π.χ. ζώνες ασφαλείας)

Σας
ευχαριστώ
για την
προσοχή σας

